

บทที่ 1

ภูมิหลังของชาติไทย

ความเป็นมาของชาติไทย เราศึกษาได้จากประวัติศาสตร์ ตามประวัติศาสตร์นี้ เราได้ทราบว่าชาติไทยเป็นชาติโบราณ ประมาณ 6,000 ปี เศษมาแล้ว และ เป็นชาติใหญ่ชาติหนึ่ง มีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง ตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณภาคตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศไทย ปัจจุบัน แล้วอพยพอยร่นลงมาทางใต้ตามลำดับ จนถึงประเทศไทยปัจจุบัน ขณะที่อพยพอยร่นลงมาเป็นเวลานับ 1,000 ปี ได้สร้างอาณาจักรปักครองตนเองมาแล้วหลายอาณาจักร จนถึงอาณาจักรไทยปัจจุบัน

*อินกัมเนิดของไทย

พรอมแคนแห่งความรู้

ถ้าตั้งปัญหาตามว่า คนไทยมาจากไหน คนไทยจากปัจจุบันส่วนใหญ่ จะตอบเป็นเสียงเดียวกันว่า มาจากเทือกเขาอัลไต ซึ่งอยู่ติดพรอมแคนรัสเซียอันห่างไกลลิบ จากแหลมทอง จนน่าสงสัยว่า เป็นไปได้หรือที่จะเกิดการเดินทางอันแสนไกลเช่นนั้น ยิ่งเมื่อไม่น่านمانนี้ ได้มีคำตอบโดยแท้แน่นอนเรื่องนี้ที่ต่างออกไปอีก ก็ยิ่งน่าสงสัยมากขึ้นว่า จริงแล้ว คนไทยมีอินกัมเนิดอยู่ที่ไหนกันแน่

หากศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจในเรื่องอินกัมเนิดของตนเอง ของคนไทยนับตั้งแต่ อดีตถึงปัจจุบันแล้ว พ่อจะประมวลเป็นกลุ่มความเชื่อในเรื่องนี้ 5 กลุ่ม หรือ 5 ทฤษฎี ด้วยกัน คือ

1) ทฤษฎีที่เชื่อกันว่า ถิ่นเดิมของคนไทยอยู่บริเวณมณฑลเสฉวน ในบริเวณกลุ่มน้ำแข็งซีเกียงในตอนกลางของประเทศไทยปัจจุบัน และค่อยๆ อพยพมาทางตอนใต้ของจีน ครั้งหนึ่ง อีกครั้งหนึ่ง จึงอพยพลงมาสู่แหลมอินโดจีน

2) ทฤษฎีที่เชื่อกันว่า ถิ่นเดิมของคนไทยอยู่บริเวณเทือกเขาอัลไต ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของจีนติดต่อกับพรอมแคนรัสเซีย และค่อยๆ อพยพอยร่นลงมา 3 ครั้ง ใหญ่ๆ จากเทือกเขาอัลไตเข้าสู่มณฑลเสฉวน จากมณฑลเสฉวนเข้าสู่มณฑลยูนนาน และจากมณฑลยูนนานเข้าสู่ไทยที่สูงทัย

*กัญญา ละอ่องศรี, อินกัมเนิดของไทย-พรอมแคนแห่งความรู้, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วารสาร มช. ปีที่

10 เล่ม 2 ม.ค. 2524 โรงพิมพ์ เวือนแก้วการพิมพ์ กรุงเทพฯ พ.ศ. 2524

3) ทฤษฎีที่เชื่อกันว่า ถ้าเดิมของคนไทยอยู่กรุงศรีธรรมราชในบริเวณกวาง นับจากตอนใต้ของจีน บริเวณมณฑลยูนนาน กวางสี กวางตุ้ง ตลอดจนบริเวณทางตอนเหนือของดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งในบริเวณรัฐอัสสัมของอินเดีย

4) ทฤษฎีที่เชื่อกันว่า ถ้าเดิมของคนไทยบริเวณเนื้อที่ประเทศไทยในปัจจุบันเป็นเวลานานมาแล้ว

5) ทฤษฎีที่เชื่อกันว่า ถ้าเดิมของไทยอยู่บริเวณภาคสมุทรด้านล่าง และ หมู่เกาะต่างๆ แล้วค่อยๆ ทยอยเข้าสู่แหลมอ่อนโดจีน และตอนใต้ของจีน

ทฤษฎีเกี่ยวกับถ้าเดิมของคนไทยในแต่ละทฤษฎีล้วนแต่มีเหตุผลในการสรุปแต่เพื่อให้ความกระช่าในเรื่องเกี่ยวกับอดีตของคนไทย บทความนี้ จึงต้องการเสนอถึงความเป็นมาของทฤษฎีแต่ละทฤษฎีดังกล่าวและซึ่งให้เห็นว่า ทฤษฎีใดได้รับการยอมรับในสังคมไทยมากที่สุด เพราะเหตุใด ทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับมีปัญหาอะไรบ้างในปัจจุบัน และ ทฤษฎีใหม่ที่ควรเป็นคืออะไร มีหลักฐานอะไรสนับสนุน

คนไทยเริ่มสนใจอดีตของตนเองเมื่อไร และทำไม่

ถ้ามองข้อนประวัติศาสตร์ของไทยไปถึงสมัยสุโขทัย ซึ่งเป็นอาณาจักรแรกของคนไทยที่มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ยืนยันอย่างจริงจังแล้วพบว่า ความสนใจอดีตของตนเองของคนไทยสมัยสุโขทัยจะไม่ไกลไปกว่าอดีตบริเวณลุ่มแม่น้ำโขง และเมืองที่อยู่ทางเหนือสุโขทัย ขึ้นไปไม่มากนัก ดังปรากฏหลักฐานจากศิลารักษาศักดิ์ที่ 1 ที่ระบุว่า “กลางเมืองสุโขทัยนี้ มีน้ำตระพังใหญ่ สีสักินดีดั่งกินน้ำโขงเมื่อแล้ง” หรือข้อความตอนท้ายศิลารักษาศักดิ์เดียวกันนี้ว่า “ไทยกาอุชาของมาออก” และในหลักที่ 45 หรือเรียกว่าเจารึกปูสันดหนานซึ่งกล่าวถึงการสาบานกันระหว่าง บุกเบิกหдан บุปเป็นเจ้าเมืองน่าน ส่วนหданเป็นกษัตริย์สุโขทัย

สมัยอยุธยา หลักฐานทางประวัติศาสตร์ให้ร่องรอยถึงความสนใจในอดีตของคนไทย เพราะเรื่องการสืบกันถึงเชื้อสายของกษัตริย์อยุธยาว่ามายาจากไหน กำหนดในเรื่องนี้วนเวียนอยู่เฉพาะบริเวณเมืองต่างๆ ในประเทศไทยปัจจุบัน เช่น เชียงแสน ลพบุรี สุพรรณบุรี และ เพชรบุรี เป็นต้น

หลักฐานที่ต่อรองออกมายังเช่น พงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ฉบับวันวลาติ พ.ศ. 2182 ที่ระบุว่า พระเจ้าอุ่ทองอาจเป็นเชื้อสายของพระจักรพรรดิจีนที่ถูกเนรเทศออกมานะ¹ แต่หลักฐานของวันวลาติที่นี้ได้ตีข้อมูลว่า คนไทยเกย์อยู่ในจีนมาก่อน การสืบสานหาอดีตของคนไทยนี้ปรากฏในหลักฐานของลากูเบอร์ ราชทุตฝรั่งเศสสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ซึ่งเข้ามาเจริญสัมพันธ์ไม่ต่ำ

1. วันวลาติ พงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ฉบับวันวลาติ พ.ศ. 2182 (วนาครี สามสนเสน แปล) (พระนคร, แสงรุ่งการพิมพ์, 2523) หน้า 11 - 12

กับกรุงศรีอยุธยา เมื่อสมัยสมเด็จพระนารายณ์ฯ ระหว่าง พ.ศ. 2229–2231 ลาลูแบร์ เขียน หนังสือพรบนเรื่องเมืองไทยเด่นหนึ่งชื่อ “ราชอาณาจักรสยาม” และกล่าวถึงสยาม (ซึ่ง ฝรั่งเศสรู้ว่า เชียม) ว่า เชียม นั้น เป็นคำที่พากโปรตุเกสในอินเดียเรียก สiam เป็นชื่อ เรียกชานชาติ มิใช่ชื่อราชอาณาจักร แต่ชาวเชียมเรียกตนเองว่า “ไทย” หมายถึง “อิสระ”² จาก งานของลาลูแบร์ ทำให้เราทราบว่า ลาลูแบร์ เป็นผู้หนึ่งที่สนใจเรื่องความหมายและที่มาของชื่อ ที่เรียก กันในไทยในเวลานั้น

ในสมัยรัตนโกสินทร์ ช่วงสมัยรัตนโกสินทร์ ตอนต้น ผู้ปกครองของไทยพยายามที่จะ พื้นฟูศิลปวิทยาการของสมัยอยุธยาขึ้นมาใหม่ ทำให้ในระยะนี้ มีทั้งการเขียน และการสร้าง หลักฐานทางประวัติศาสตร์ขึ้นมาใหม่ ๆ นั่นคือ การจำรำพงศาวดารของกรุงศรีอยุธยาใหม่ ในสมัยรัตนโกสินทร์ โดยเน้นเนื้อหาด้านความยิ่งใหญ่ของราชวงศ์ที่สถาปนาใหม่³

ในด้านการเขียนประวัติศาสตร์ ในรัชกาลที่ 1 ทรงโปรดให้พระวิเชียรประชาน (น้อย) รวบรวมพงศาวดารเหนือ ซึ่งเนื้อหาส่วนใหญ่ เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ ตั้งแต่สร้างเมืองสุโขทัย ลงมา งานชิ้นนี้เป็นการรวบรวมจากตำนานท้องถิ่น ในภาคกลาง⁴ ในรัชกาลที่ 3 มีงานเขียนที่ อาศัยหลักฐานประเพทตำนานออกมาอีกชิ้นหนึ่งคือ ตำราบันทึกศรีพาลักษณ์ หรือ นางนพมาศ กัลยาณี ประวัติศาสตร์สุโขทัย ในด้านสภาพภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และความเป็นอยู่อย่าง ไม่เคยปรากฏมาก่อน การบรรยายเกี่ยวกับสุโขทัยของนางนพมาศนั้นผิดพลาดในด้านข้อเท็จ จริงมาก ทำให้เชื่อกันว่า เป็นเรื่องที่แต่งขึ้นสมัยหลัง โดยผู้เขียนไม่ได้มีความรู้เรื่องอาณาจักร สุโขทัยเลย⁵

สิ่งที่มีการตีพิมพ์ในหนังสือมีการศึกษาสนใจต่อปัญหาอดีตของ ตนเองที่ไม่ได้ไปจากสุโขทัยก็คือ การเข้ามาของบรรดาชาติตะวันตก นับตั้งแต่ปลายรัชกาลที่ 3 เป็นช่วงเวลาที่บรรดาชาติตะวันตกเดินทางมาติดต่อกันแล้วเชี่ยวด้วยวันออกเดินทางต่อ

การเข้ามาของชาติตะวันตกครั้นนี้ กิจกรรมหลักก็เพื่อต้องการแสวงหาดินแดนใน แถบนี้เป็นเมืองขึ้นเพื่อใช้เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งกำลังคน และ แหล่งราย ได้ รวมทั้งเป็นแหล่งประภาศความยิ่งใหญ่ของคริสตศาสนา

2. De la loubire Du Royaume de siam, Tome 1 Amsterdam, 1961, pp. 15-17

3. ลักษณะเรื่องนี้ คุณของ นิช อุ่นศรีวงศ์ “พระราชพงศาวดารอยุธยา ในสมัยรัตนโกสินทร์” รวมปฐกถาจากสมกุน ลังคานาสตระเรตประเทศไทย พ.ศ.2520–2521 (พระนคร, โรงพิมพ์มหาลัยธรรมศาสตร์ 2521) หน้า 169–254

4. พระวิเชียรประชาน (น้อย) พงศาวดารเหนือ (พระนคร, โรงพิมพ์พุรุสสา, 2504). หน้า 318.

5. ดู ประทับ ชุมพล วรรณคดีวิเคราะห์ (พระนคร, โรงพิมพ์พิมเสน, 2518) และ นิช อุ่นศรีวงศ์ “ลักษณะของนางนพมาศ” สารสารธรรมศาสตร์ ปีที่ 4 เล่ม 1 (ก.ค.–ก.ย.2522), หน้า 2–31

จากการกิจเหล่านี้ ทำให้บรรดาพ่อค้า ข้าราชการ หมօสอนศาสนา และบรรดานัก พจยุภัชชาตตะวันตก หลงไหลเข้าสู่ดินแดนต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บุคคลเหล่านี้ นอกเหนือจากปฏิบัติการกิจให้เป็นไปตามเป้าหมายตามลักษณะภาระดินนิยมแล้ว ยังใช้เวลา ศึกษาค้นคว้า ถึงประวัติความเป็นมา ของผู้คนที่ตนเองได้พบเห็น โดยเฉพาะในดินแดนภาค พื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นับตั้งแต่ พม่า ไทย ลาว กัมพูชา เวียดนาม และเลยไปถึงจีน อ้อว่าเป็นแหล่งท้าทายความอยากรู้ของบรรดาชาวตะวันตกที่รักการค้นคว้าอย่างยิ่ง และบริเวณ ดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกันทางภาษา และ วัฒนธรรมอยู่อย่างมากที่เดียว

บรรดาคนค้นคว้า ของชาวตะวันตกจะปรากฏในรูปรายงาน หนังสือ ทึ่ในภาษา อังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส และ ภาษาเยอรมัน และจากการค้นคว้าเหล่านี้ อาจเป็นทางหนึ่งที่สูก หักน้ำให้ชาวตะวันตกใช้สิทธิในการเข้าครอบครองดินแดนบางแห่ง เช่น กรณีฝรั่งเศส เมื่อปีค ครองเวียดนามได้แล้ว ก็ได้รายงานถ่ำราจลุ่มแม่น้ำโขง ของฝรั่งเศส การ์นิเอร์⁶ หักน้ำให้เข้าสู่ เกี่ยวกับดินแดนลาว-เขมร ต่อไป การกระทำการฝรั่งเศสกระบวนการที่อนต่อดินแดนในราช อาณาจักรไทยอย่างมาก

ยกจาก อิทธิพลตะวันตกกระตุ้นให้ผู้ปกครองไทยเกิดความตื่นตัวที่จะศึกษาถึง ความเป็นมาของตนเอง ความตื่นตัวปรากฏตั้งแต่ปลายรัชกาลที่ 3 เป็นต้นมา จะเห็นได้ จาก รัชกาลที่ 4 ทรงพยายามที่จะอ่านข้อมูลในศึกษาเริกหลักที่ 1 ซึ่งพระองค์กันพบตั้งแต่ ทรงอยู่สมณเพศ หรือแม้แต่เจ้าฟ้าชิราวดี ก็ทรงสนพระทัยสำรวจเมืองสุโขทัยเพื่อตรวจสอบ กับศึกษาเริกหลักที่ 1 ผลงานของพระองค์คือ เที่ยวเมืองพระร่วง, 2432 ทึ่หมวดที่ก่อมา ก็ยังคงเป็นเพียงอดีตของคนไทยที่ไม่เพียงแค่สุโขทัย แต่ก็นับเป็นจุดเริ่มแรกที่ในหมู่ชนชั้น ปักธงชัยในการศึกษาประวัติศาสตร์ อย่างน้อยก็เพื่อใช้ยืนยันความเป็นปึกแผ่นของ คนไทยให้ตะวันตกได้รับรู้

ความสนใจในอดีตของคนไทยที่ใกล้ไปจากสุโขทัยเริ่มนับอย่างจริงจังในสมัยรัชกาลที่ 5 เมื่องานของบรรดานักค้นคว้าชาวตะวันตกแพร่หลายแล้ว จึงมีงานเกี่ยวกับเรื่องนี้ของคนไทย นั่นคือ พงศาวดารโยนก ของพระยาประชากิจการจักร ซึ่งพยายามศึกษาค้นคว้าประวัติความเป็น มาของคนไทย จากเอกสารทั้งของไทยและต่างประเทศ และตีพิมพ์ในหนังสือ วชิรญาณนิพ แต่ปี พ.ศ.2441–2442 จำนวนปี พ.ศ.2450 จึงมีการรวบรวมเล่มพงศาวดารโยนก ดูจะเป็น หนังสือของคนไทยเล่มแรกที่พูดถึงอดีตของคนไทยว่า อยู่ท่างต้นได้ขึ้นเงิน⁷

6. ตีพิมพ์อยู่ใน เอเดียน กานลังช์ ราชอาณาจักรสยาม ในงานแสดงศึกษาประดิษฐ์ ณ ชั้นปี เดอ นาร์ส พ.ศ.2421 และ ณ พระราชวังแวร์ชายส์ พ.ศ.2229 กับพระเจ้ากรุงสยามทั่งสองพระองค์ สำนัก ท.โภมลามุต (มาล) (พระนคร, กรมศึกษาฯ พิมพ์, 2514) หน้า 50

7. พระยาประชากิจการจักร, พงศาวดารโยนก (ที่มีพักรังที่ 2) (พระนคร, สำนักพิมพ์ ชูสัน, 2498) หน้า 29–34

ความเป็นมาของทฤษฎีเกี่ยวกับถิ่นกำเนิดของคนไทย

ในการศึกษาถิ่นกำเนิดของคนไทย เนื่องจากว่าเกี่ยวกับความเป็นมาของผู้คนในดินแดนต่าง ๆ ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของบรรดาชาวตะวันตกมีวิธีทำการค้นคว้าอยู่ 2 วิธี กือ โดยการเดินทางไปสำรวจดินแดนแถบนั้นด้วยตนเอง สอนสานค้นคว้าทางภาษา การแต่งกาย ความเป็นอยู่ สภาพบ้านเรือน ขนบประเพณี และอื่น ๆ ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจดูถูกประมวลเขียนเป็นงานเขียน หรือรายงานสำรวจ ส่วนอีกวิธีการหนึ่ง กือสืบค้นจากหลักฐานประเกทต่าง ๆ ทั้งของพื้นเมือง และของบรรดานักค้นคว้าชาวต่างประเทศที่เรียนเรียงไว้แล้ว ผลจากการค้นคว้าไม่ว่าวิธีใด ในที่สุดก็เกิดความหลากหลายในทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องถิ่นกำเนิดของคนไทย กล่าวกือ

1) กลุ่มที่เชื่อว่า ถิ่นกำเนิดของคนไทยอยู่ในริเวณภูเขาส่วน

เจ้าตำหรุ่นความเชื่อนี้กือ เตเรียน เดอ ลากูเปอร์ (Terrien de la couperie) พาสตราจาร์ ชา瓦อังกฤษประจำสำนักหัววิทยาลัยคอลเลจ แห่ง ลอนดอน ผู้เชี่ยวชาญทางภาษาศาสตร์ของอินโดจีน งานเขียนของเขากือ The cradle of the Shan Race ตีพิมพ์เมื่อปี พ.ศ.2428 ชี้唆การค้นคว้าจากหลักฐานจีน และพิจารณาความคล้ายคลึงทางภาษาของผู้คนในจีนและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้สรุปไว้ว่าคนเชื้อชาติไทย ตั้งถิ่นฐานเป็นอาณาจักรอยู่ในดินแดนจีนมา ก่อนจีน เมื่อ 2208 ปี ก่อน ก.ศ. ชนชาติไทยได้ถูกระบุรุษไว้ในรายงานสำรวจภูมิประเทศจีนในสมัยพระเจ้าจู จีนเรยกหุนชาติไทยว่า มู หรือ ต้ามู ถิ่นที่อยู่ของคนไทยที่ปรากฏในจดหมายเหตุน้ออยู่ใน เอกที่เป็นมณฑลเสฉวนเวลานี้⁸

งานของลากูเปอร์ เป็นที่สนใจของนักวิชาการไทยมาก ความคิดของลากูเปอร์ได้รับ การสืบทอดต่อมาในงานเขียนของนักวิชาการไทย เช่นงานเขียนของสมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพ แสดงบรรยายพงศาวดารสยาม⁹ ชี้ทรงบรรยายที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ.2467 และ ลักษณะการปกครองประเทศไทยแต่โบราณ¹⁰ ชี้จัดพิมพ์ปี 2477 ทรงสรุปไว้ว่า ดินแดนแถบประเทศไทย แต่เดิมเป็นถิ่นที่อยู่ของพวก ละว้า มอง เขมร คนไทยอยู่แน่ ทิเบตต่อจีน (มณฑลเสฉวนปัจจุบัน) ราوا พ.ศ.500 ถูกจีนรุกราน จึงอพยพมาอยู่ที่ยุนนานทางตอนใต้ของจีน และแยกย้ายกันอยู่ตามทิศต่าง ๆ ของยุนนาน ทิศตะวันตกของยุนนาน กือ เมือง ฉาน ทิศใต้ของยุนนานกือ สำสองจูไห ตอนล่างของยุนนาน กือล้านนา ล้านช้าง

8. Terrein de la Couperiee. "The Cradle of The Shan Race" Amongst the Shans, (New York: Arno Press Inc. 1970 p. 4

9. สมเด็จกรมพระยาดำรงฯ แสดงบรรยายพงศาวดารสยาม (พระนคร, โรงพิมพ์กรุงศรีฯ 2492)

10. สมเด็จกรมพระยาดำรงฯ ลักษณะการปกครองประเทศไทยแต่โบราณ ในหนังสืออ่านประกอบวิชาพื้นฐานอุตสาหกรรมไทย (พระนคร, โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2516)

งานของ ประภาศรี หรือ หลวงโภคยากรวิจารณ์ (นุญศรี ประภาศรี) ซึ่งใช้ความรู้ภาษา
จีนกันกว่าเรื่องถี่กันในอดีตของคนไทย ตลอดจนนำพิพากษาและดำเนินการท้องถิ่นทางภาคเหนือ
ของไทยมาไว้เคราะห์ งานเด่นของท่านคือ วิเคราะห์เรื่องเมืองไทยเดิม¹¹ ภาคหนึ่งตีพิมพ์เมื่อ
2478 ภาค 2 เมื่อ 2490 และ ภาค 4 เมื่อ 2492 และ “บทวิเคราะห์ถิ่นไทย และเมืองเก่า”¹²
และ “สืบหาสยาม”¹³ ความเห็นของประภาศรี เชื่อว่าไทยเป็นพากมองโกลสาขาหนึ่ง เมื่อ
6,000 ปีมาแล้ว ขณะที่จินเร่อ่อนอยู่แล้วจะเดลสาปคดสเปียน ไทยตั้งหลักฐานเป็นข้าวอยู่ ณ
บริเวณลุ่มแม่น้ำเหลือง และถือแม่น้ำแยงซีเกียงแล้ว

อาณาจักรไทย แบ่งออกเป็น 2 นคร คือ

นครอุบล-เป็นชนเผ่าหนึ่ง ตั้งอยู่บนแม่น้ำเหลือง

นครป่า-เป็นชนเผ่าใต้ ตั้งอยู่ภาคเหนือตลอดมาถึงภาคตะวันตกของแผ่นดิน
เสลวนปัจจุบัน

อาณาจักรไทยสมัยนี้เรียกว่า “อ้ายลาว” หรือ มุง (เป็นคำที่ชาติอื่นเรียก)¹⁴

งานของพระยาอนุมานราชธน เรื่อง ของชนชาติไทย เป็นเมื่อ พ.ศ.2483 จากการ
กันกวนในเรื่องของนักวิชาการก่อนหน้านี้นั้น ได้สรุปความเห็นไว้ว่า ตὸนกลางของประเทศไทย
ปัจจุบันในลุ่มแม่น้ำแยงซีเกียง ฝั่งซ้าย ตั้งแต่แม่น้ำเสลวน ตลอดไปเกือบจรดทะเลตะวัน
ออก เป็นที่อยู่ของไทยเดิม ซึ่งมีเชื้อสายสืบมาจนทุกวันนี้ ไทยเรียกตนเองว่า อ้ายลาว แต่จีน
เรียกว่า ต้ามุง ซึ่งน่าจะหมายถึง พากไทยเมือง พากนี้เรียบมากก่อนจีนเสียอีก¹⁵

งานของพระยาบริหารเทพธานี ซึ่งใช้เวลาศึกษาค้นคว้าเรื่องถี่กันในอดีตของคนไทย
ตลอดจนประวัติศาสตร์ไทยสมัยต่อๆ มาถึง 16 ปี งานชิ้นนี้คือ พงศาวดารชาติไทย ซึ่งตี
พิมพ์เมื่อ พ.ศ.2496 สรุปไว้ว่าถิ่นเดิมของไทยอยู่บริเวณตอนกลางของจีน ต่อมาอพยพลงมาที่
แม่น้ำยูนนานทางตอนใต้ และค่อยๆ อพยพลงมาฝั่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้¹⁶

นอกจากนี้ ยังมีงานของนักประวัติศาสตร์ที่มีชื่อเสียง และมีบทบาทสำคัญในสังคม
ไทยอีกท่านหนึ่งคือ หลวงวิจิตรวาทการ ซึ่งพยายามค้นคว้าเรื่องถี่กันในอดีตของคนไทยโดย

11. ประภาศรี, วิเคราะห์เรื่องเมืองไทยเดิม (พระนคร, โรงพิมพ์พระจันทร์, 2478)

12. ประภาศรี, “บทวิเคราะห์ถิ่นไทยและเมืองเก่า” วารสารศิลปกรรมปีที่ 1 เล่ม 4 (เม.ศ.2491), หน้า 59–63

13. ประภาศรี, “งานที่กันเรื่องสืบหา สยาม” วารสารศิลปกรรม ปีที่ 2 เล่ม 1 (เม.ศ.2491), หน้า 24–55 ปีที่ 2 เล่ม 2 (ส.ค.2491).

หน้า 54–63 ปีที่ 2 เล่ม 3 (ก.ศ.2491) หน้า 78–84

14. ประภาศรี, วิเคราะห์เรื่องเมืองไทยเดิม, อ้างแล้ว หน้า 6–7

15. พระยาอนุมานราชธน, เรื่องของชาติไทย, (พระนคร, ประจักษ์วิทยา 2513) หน้า 1–6

16. พระยาบริหารเทพธานี, พงศาวดารชาติ เล่ม 1 (พระนคร, ประจักษ์วิทยา 2496)

การศึกษาค้นคว้าของนักประวัติศาสตร์รุ่นก่อนทั้งชาวต่างประเทศและชาวยไทย หลวงวิจิตรวาท-การ ผลิตงานเขียนที่พูดถึงถืนกำเนิดของคนไทย 2 เล่ม คือสยามกับสุวรรณภูมิ¹⁷ เมื่อ พ.ศ. 2476 และงานค้นคว้าเรื่องชนชาติไทย¹⁸ เมื่อ พ.ศ. 2499 ในงานทั้งสอง ให้ข้อสรุปถึงถืนกำเนิดของคนไทยว่าอยู่ในดินแดนซึ่งเป็นมณฑลเสฉวน ศูป อันอุย และ กีียงซี ตอนกลางประเทศไทยนี้ปัจจุบัน ก่อนจีนอพยพเข้ามา แล้วก่ออยู่ อยพม่าสู่มณฑลยูนนาน และแหนล อินโดจีน การเคลื่อนที่ของชนชาติไทย 2 วิธี วิธีหนึ่ง คือ การเคลื่อนย้ายเป็นส่วนตัวโดยการแทรกซึมลงมา อีกวิธีหนึ่ง คือ การอพยฟไปญี่

ทั้งสองวิธีนั้น วิธีแทรกซึมลงมาสำคัญมาก เพราะทำอยู่เรื่อยๆ ไปในช่วงเวลาตั้งพันปี เนพาะแหลมอินโดจีนก็ทำการแทรกซึมถึง 400 ปี¹⁹ งานของหลวงวิจิตรวาทการ เกี่ยวกับเรื่องอดีตของคนไทยส่วนใหญ่ เขียนขึ้นเพื่อมุ่งหมายให้คนไทยตระหนักรู้ถึงภัยอันใหญ่หลวงที่ประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่ ท่านจึงพยายามใช้ความรู้และงานทางประวัติศาสตร์ปลูกความรู้สึกนึกถึงชาติ (Nationalist Sentiment) ให้เกิดขึ้นในหมู่คนไทย ดังปรากฏในสยามกับสุวรรณภูมิ ซึ่งระบุถึงจุดมุ่งหมายว่า เพื่อให้คนไทยได้ทราบถึงความเป็นมาในอดีตของชาติไทยให้กระซิ่งชัด เพื่อเข้าใจปัจจุบัน และคิดถึงแนวทางในการอนาคตได้ “ชาติไทยเป็นชาติที่น่าสงสารตั้งแต่กำเนิดเกิดมา เป็นชาติก็ถูกกรุกรานตั้งแต่ต้นมาจนถึงบัดนี้ ครั้งแรกสุด เมื่อประมาณ 4,000 ปีมาแล้ว เราเมืองนี้ดำเนาอยู่ในท่ออดมสมบูรณ์ที่สุดในประเทศไทย แต่ถูกภัยทางเหนือเข้ารุก จนต้องดอยร่นลงมาในสุวรรณภูมิ บัดนี้ (ใน พ.ศ. 2476 – ผู้เขียน) เรากำลังถูกกรุกทุกๆ ด้าน จากเหนือ ใต้ ตะวันออก ตะวันตก และเราถูกรุกเข้ามายังกรุงทั้งถึงภัยในบ้านเรือน การรุกนี้ มีทั้งรุกรุกและรุกสงบ แต่การรุกสงบนั้นเองที่ทำให้เราศูนย์ชาติไป เมื่อประเทศไทยกำลังอยู่ในอันตรายจึงจำเป็นต้องให้คนไทยตระหนักรู้ถึงภัยนี้”²⁰

เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ดึงเดินของชาติไทยได้พูดอ กมาเป็นเพลงร้องกันแพร่หลาย ในเวลานี้ ดังมีเนื้อร้องต่อไปนี้:-

ชาติเรามีสมัญญาฯ ชาติไทย
เป็นชาติใหญ่แต่โบราณนานหนักหนา
ภูมิลำเนาของเราแต่ก่อนมา
อยู่ท่ามกลางพสุขาของเอเชีย

17. หลวงวิจิตรวาทการ, สยามกับสุวรรณภูมิ (พระนคร, ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์, 2476) หน้า 39–40

18. หลวงวิจิตรวาทการ, งานค้นคว้าเรื่องชนชาติไทย (พิมพ์ครั้งที่ 2) (พระนคร, โรงพิมพ์กรมยุทธศึกษาทหารบก, 2513) หน้า

61–70

19. เพ่งอัง หน้า 61–70

20. หลวงวิจิตรวาทการ, สยามกับสุวรรณภูมิ, อังແລ້ວ, หน้า 1–8

เมื่อชาติจีนรุกรัตน์ลงใต้
 เข้าเยี่งไทยทำกินถินกีเสีย
 จันได้ไทยเหมือนไฟไหม้ลามเลี้ย
 ไทยต้องเสียดินแดนแครวันโนราณ
 สูกเบียงที่หนึ่ร่นลงทางใต้
 ไทยมาตั้งเมืองใหม่ย่างไฟศาลา
 ชื่อน่านเจ้าอยู่ไปได้ไม่นาน
 จันกีตามรุกรานถึงทางนี้
 เมื่อถูกสุดสุดอยู่ไม่ได้
 ไทยก็แตกแยกกันไปหลายวิถี
 ไทยอิสานเลื่อนลงโขงน้ำ
 ไทยใหญ่หนีร่นมาอยู่สละวิน
 พากไทยน้อยพlobbyเลื่อนเคลื่อนลงมา
 อยู่แม่น้ำทึ่งห้าทางทักษิณ
 กือ ยม น่าน ปิง วงศ์ ตั้งทำกิน
 พากไทยกลางยึดถืนเจ้าพระยา²⁴

จะพบว่า ในบทเพลงนี้ พยายามซื้อให้เห็น ถึงต้นกำเนิดของคนไทย การอพยพด้อยร่น และสาเหตุที่ผลักดันให้เกิดการอพยพด้อยร่นของคนไทย อาจกล่าวได้ว่า จากผลของการซื้อขายตินิยม หรือจะเรียกให้ชัดเจนลงไปตามความเห็น ของ ปรีดี พนมยงค์ ก็คือทัศนะเชื้อชาตินิยม (Racism)²⁵ ของจอมพล ป.พิบูลสงคราม โดยมีหลวงวิจิตรวาทการ ในบทบาทของนักโภชนา และนักเขียนประวัติศาสตร์ชั้นเชื้อชาติไทย

จากการเผยแพร่แนวความคิด เรื่องถื้อกำเนิดของคนไทยอยู่ต่อนกกลางของจีน และค่อยๆ อพยพลงมาสู่ทางใต้เรื่อยมา ทึ่งโดยวิธีผ่านเครื่องมือล่อสารของรัฐ ผ่านทางงานศิลปะและงานเขียน ทำให้ความคิดนี้ฝังอยู่ในหัวใจของคนไทยเกือบทุกรัชตัน และความคิดนี้ยังได้รับการสืบทอดโดยนักประวัติศาสตร์รุ่นปัจจุบันด้วย เช่น ศาสตราจารย์ รอง ศยามานันท์ ในงาน A History of Thailand²⁷

24. เพื่อ อัง, หน้า 16–23

25. ปรีดี พนมยงค์ “ฉัน” ขยายกับปัญหาสังคมในยุคปัจจุบัน (พระนคร, ประจำการพิมพ์, 2517) หน้า 10

27. Rong Syamananda ; A History of Thailand (Bangkok; Chulalongkorn University 1971), p. 8

2) กสุ่นที่เชื่อว่า อันกำเนิดของคนไทยอยู่ในริเวณเทือกเขาอัลไต

ผู้ด้านคิดในเรื่องนี้ คือหมอดสอนศาสนาชาวเมริกัน ชื่อ วิลเลียม คลิฟตัน ด็อต (William Clifton Dodd) ในงานเขียนเกี่ยวกับคนไทย เรื่อง The Tai Race; The Elder Brother of the Chinese เมื่อปี พ.ศ.2425

งานชิ้นนี้เขียนในระหว่างปี 1900-1901 ตามที่ทางมหาวิทยาลัยออกให้ นักศึกษาชาวไทยและจีนเข้าชม ภายในห้องประชุมมหาวิทยาลัย จังหวัดเชียงราย ประมาณ 32 ปี (พ.ศ.2429-2461) ระหว่างนั้นได้เดินทางไปสำรวจความเป็นอยู่ของชาติต่างๆ ในดินแดนไกลเคียง พร้อมทั้งเผยแพร่ศาสนาด้วย โดยเริ่มจากเชียงราย ผ่าน เชียงตุง สินสองปันนา บูนนา ไปถึงฝั่งทะเลกว้างตีนเขาน้ำตก หมอด็อต เขียนไว้ว่า ไทยเป็นเชื้อสายของโกล และเป็นชาติเก่าแก่ กว่าอิบูรุ และ จีน เสียอีก คนไทยถูกเรียกว่า อ้ายลาว หรือ ต້າມຸງ และเป็นเจ้าของถิ่นเดิมของ จีนมา ก่อนจีน ตั้งแต่ 2,200 ปี ก่อนคริสตศักราช ฉะนั้น จึงถือเป็นพื้นที่อ้ายของจีน ถิ่นเดิมของ คนไทยอยู่ในริเวณเทือกเขาอัลไต

แต่ต่อมาเกลื่อนที่เรื่อยๆ จากทางเหนือเข้าแคนจีน และก่อขึ้น opoly หรือ มนับตั้งแต่แรกเริ่มในคริสตศักราชที่ 6 ก่อนคริสตศักราช คือจากตอนกลางของจีนมาสู่ตอนใต้ จากตอนใต้เข้าสู่อินโดจีน²⁸ ในบริเวณตอนใต้ ลุ่มแม่น้ำแม่แยงซีนั้นหมอด็อตเดินทางสำรวจเรียบร้อย แล้วทั้งสิ้น แต่ในส่วนเหนือจากนั้น หมอด็อตอาศัยความคล้ายคลึงทางภาษาเป็นเหตุผล สนับสนุน

ความคิดของหมอด็อตเป็นที่น่าสนใจในการทั้งชาวไทยและต่างประเทศ เช่นงาน ของ W.A.R.WOOD ในงานเรื่อง A History of Siam ตีพิมพ์เมื่อ 2467 ก็ได้นำความคิดของหมอด็อต ไปขยายและระบุไว้ว่า ถิ่นเดิมของไทยอยู่ในมหภาคโภเดียว³⁰

นักวิชาการไทยคนสำคัญที่เป็นผู้สืบต่อความคิดของหมอด็อต ก็คือ ขุนวิจิตรมาตรา (รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยโภสัช กาญจนากพันธ์) ในงานเรื่อง หลักไทย ซึ่งเป็นหนังสือแต่งทางประวัติศาสตร์ที่ได้รับพระราชทานรางวัลของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ประจำปี พ.ศ.2437 ใน หลักไทย สรุปไว้ว่า แหล่งเดิมของคนไทยอยู่ บริเวณภูเขาอัลไต ซึ่งเป็นบ่อเกิดของพวกม่องโกลด้วยกัน ภาษาหลังได้แยกมาตั้งภูมิลำเนา ใหญ่โตในระหว่างลุ่มแม่น้ำเหลือง และ แม่น้ำแม่แยงซีเกียง เรียกว่า อามาจักรอ้ายลาว มีนครลุ่มน้ำ ปากแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นราชธานี

28. วิลเลียม คลิฟตัน อดีต ชนชาติไทย หลวงนิแพทบัณฑิตสารค์ (แปล) (พระนคร, โรงพิมพ์กรุงสาก, 2520) คำนำ

29. เพื่ออ้าง, บทสรุป

30. W.A.R. Wood, A history of siam, (Bangkok; Chalermnit Bookshop, 1959)

เมื่องจันพยพมาจากการเดสานกสabein ก็ได้พปไทยเป็นชาติยิ่งใหญ่แล้ว ในราชปี พ.ศ. 300 ก่อนพุทธศักราชไทยเริ่มถูกจันทร์รุกราน ต้องอยู่ร่นลงมาทางภาคใต้ จนจนประมาณ พ.ศ. 1400 ได้ก่อตั้งอาณาจักรน่านเจ้าขึ้นที่บุนนาค อาณาจักรน่านเจ้าในสมัยพระเจ้าฟล่องโกะ (หรือบุนบรม ตามพงศาวดารล้านช้าง) สามารถขยายอาณาเขตเข้ามาถึงแคว้นสินสองจูไท หลวงพระบาง และบริเวณภาคเหนืออีก ได้ก่อตั้งอาณาจักรโยนก ใน บริเวณสุวรรณภูมิซึ่งเกย เป็นถิ่นที่อยู่ของพวกละว้า เขมร และ มอย มา ก่อน ใน พ.ศ. 1300 พงศาวดารจันระบุว่า อาณาจักรน่านเจ้า ได้แยกตนเองเป็นแคว้นต่างๆ ที่อโກสัมพี (แสนหัว) จูพนี (ตั้งเกี้ย) ไฟสาลี หรือ มณีปุระ (อัสสัม) และโยนก เชียงแสน จนจน พ.ศ. 1778 พระเจ้ากุนไบรจ์ นำโจมตี น่านเจ้าแตก คุนไทรที่น่านเจ้าอพยพลงมาสามทบกับพวกแรก บริเวณสุวรรณภูมิ³¹

เมื่อเหตุผลของทฤษฎี เทือกเขาอัลไต ที่ปรากฏในชนชาติไทย และ หลักไทย เพราะ คำว่า “อัลไต” มีคำว่า “ดี” อู้ ทำให้นักวิชาการไทยหงายหน้าไปพิจารณา เช่น สมเด็จ กรมพระยาดำรงฯ ซึ่งทรงเป็นกรรมการในการพิจารณาหนังสือหลักไทย ทรงมีความเห็นว่า ข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับอัลไต ของบุนวิจิตรมาตราบั้ยมีปัญหาต่อความเชื่อถืออย่างมาก³² หรือ แม้แต่กรรมหมื่นพิทักษ์ลงกรณ์ (น.ม.ส.) ซึ่งเป็นกรรมการของราชบัณฑิตยสถาน ในการตรวจ หนังสือเล่มนี้ ยังให้ทรงคนว่าตัวท่านเอง บังต้องใช้เวลาค้นหนังสือประวัติศาสตร์เก็บอบสืบเล่ม เพื่อตรวจสอบเรื่องนี้³³ และ เรื่องนี้ก็เป็นปัญหาอู้ เพราะเป็นความเห็นที่ต่างไปจากนักประวัติศาสตร์อาชีพ ที่สังคมไทยยกย่องอยู่เช่น ศาสตราจารย์ ยอร์ช เซเดส์ พระราชวงศ์เชอโรองค์ เจ้าชายนิวัต สมเด็จกรมพระยาดำรงฯ และ สมเด็จกรมพระนรีศรีรา努ตติวงศ์ เป็นต้น³⁴ มีแต่ หลวงโกษากรวิจารณ์ หรือ ประภาศรี ซึ่งเป็นนักค้นคว้าที่มีความรู้ภาษาจีน ภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษอย่างดี ก็ได้ให้ความเห็นสนับสนุนในเรื่องนี้ว่า เท่าที่เข้าใจว่า ถ้าเดิมของคนไทย อู้เทือกเขาอัลไต นอกจากจะให้เหตุผลว่า เพราะมีภาษาเป็นเค้าเดียวกับไทยแล้ว ก็ยังไม่มี เหตุผลอย่างอื่นอีก³⁵ หลวงโกษากรวิจารณ์ ได้แปลความหมายคำว่า “อัลไต” ว่า ยัด หมายถึง อะเลอ ซึ่งเป็นภาษาไทยโบราณ แปลว่าแผ่นดิน คำว่า “ไ泰” ก็คือ ไห ฉะนั้น ที่ตรงนั้นหมายความ ว่า เป็นที่ไห อยู่มากเป็นแผ่นดินของไห³⁶

แม้ว่าความเห็นเรื่องอัลไต จะเป็นปัญหาในทรงคนนักประวัติศาสตร์ชั้นสูง แต่ หลักไทย ก็ได้รับการต้อนรับ จากผู้อ่านสูงมาก มียอดจำหน่ายพิมพ์ถึง 7 ครั้ง นับตั้งแต่ปี พ.ศ.

31. สุรุปความจากบุนวิจิตรมาตรา หลักไทย (พระนกร, สำนักพิมพ์สารนร์สวรรค์ พิมพ์ครั้งที่ 5, 2510) หน้า 7-76

32. ดาวรัลย์ เกษทอง “พาบุนวิจิตรมาตรา” ศึกษาปรัชญา ๑ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๕ (2523) หน้า 66

34. เท่งอ้าง

35. ประภาศรี, “ภาษาเควายที่อีนไทย และเมืองเก่า” อ้างแล้ว, หน้า 62-63

36. ดาวรัลย์ เกษทอง, อ้างแล้ว หน้า 64

2471-2518 นอกจากนั้นแล้ว ความคิดเกี่ยวกับคนไทยมาจากการเรียนประวัติศาสตร์ ของกระทรวงศึกษาธิการ นับตั้งแต่นั้นมาจนกระทั่งถึง พ.ศ.2521 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความดีเด่นของหนังสือเล่มนี้ประการหนึ่งและอีกประการหนึ่งอาจเป็นเพราะทฤษฎีอัลไต “ไม่ใช่ทฤษฎีที่คัดค้านทฤษฎีมณฑลเสฉวน แต่กลับสร้างภาพอดีตที่ยังใหม่ของไทย ในระบบท่อนหน้ามาอยู่ที่มณฑลเสฉวน จากประภากูรารณ์ชั้นนี้ ในที่สุด ทฤษฎีคืนไทย มาจากภูเขาอัลไตอย่าง ๆ ฝังลึกลงในความรู้เกี่ยวกับอดีตของไทย มาเป็นเวลาหลายชั่วอายุคน และความคิดนี้ยังมีนักประวัติศาสตร์ รุ่นต่อ ๆ มานำไปอ้างอิงในงานเขียนเกี่ยวกับอดีตของคนไทยสมอเช่น พระองค์เจ้าจุลจักรพงศ์ “เจ้าชีวิต” พิมพ์เมื่อปี 2502 หนังสือเล่มนี้เคยแต่งเป็นภาษาอังกฤษมาก่อน เพื่อให้ชาวตะวันตกได้รู้จักประเทศไทย เพราะขณะนั้นงานด้านประวัติศาสตร์ ที่เขียนให้ชาวตะวันตกอ่านที่เด่นก็คือ ของนายวุฒิ A History of Siam ซึ่งตีพิมพ์ มาตั้งแต่ พ.ศ.2467 เมื่อพระองค์เจ้าจุลจักรพงศ์ได้รับคำแนะนำจากหลวงวิจิตรวาทการ จึงได้เขียน “เจ้าชีวิต” ภาคภาษาไทยขึ้นมาโดยระบุว่า ชาวไทยสยาม มีนามเดิมว่า ชาวมองโกล มีกำเนิดมานานแล้ว ตามที่ว่ามาอัลไต ซึ่งเป็นเขตแดนภายนอกปัจจุบัน ตามประวัติศาสตร์ของชาวไทยโบราณ อันอยู่ในระดับกึ่งประวัติศาสตร์ ชาวไทยโบราณอยู่ในดินแดนจีนซึ่งบัดนี้เรียกว่า เกียงสู-ชานตุ มีแม่น้ำเหลือง และแม่น้ำแยงซีเกียงกระนาบอยู่ 2 ด้าน ชาวไทยตั้งอยู่ที่นั่น 5,500 ปีมาแล้ว³⁷

โดยสรุปแล้ว ทฤษฎีอัลไต ที่ก่อให้เกิดความคิดต่อมาทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ งานที่เด่นมาก ก็คือ “หลักไทย” ของ ขุนวิจิตรมาตรา ซึ่งถูกใช้เป็นตำราเรียนทางประวัติศาสตร์ ของกระทรวงศึกษาธิการมาเป็นเวลานาน ใน พ.ศ.2519 “หนังสือชนชาติไทย” ของหมวดดังต่อไปนี้ เอง ซึ่งเป็นต้นตอความคิดเรื่อง “อัลไต” ก็เคยใช้เป็นตำราเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ ครั้งหนึ่งในปีนั้น เป็นปีที่นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการมุ่งที่จะฟื้นฟูเสถียรภาพของประเทศไทย เพื่อสอดคล้อง เจตนาการณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยปี พ.ศ.2419 โดยมีการพัฒนาเขตติ พฤษภาคม ค้านิยม และคุณธรรมในระบบประชาธิปไตย เพื่อให้เกิดความรัก ความเคารพ ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์ กระทรวงศึกษาธิการ เห็นว่าหนังสือชนชาติไทย เป็นหนังสือ ที่มีคุณค่าประวัติศาสตร์ ส่งเสริมให้ผู้อ่าน ได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมาของชนชาติไทย ทำให้เกิดความภูมิใจในวัฒนธรรม และ เอกลักษณ์ของไทย³⁸ และโดยวิธีนี้ก็ยังทำให้ความเข้าใจเกี่ยวกับอดีตของคนไทยที่เกือกเข้าอัลไตได้รับตอกย้ำเพิ่มขึ้น

37. พระเจ้าจุลจักรพงศ์, เจ้าชีวิต (พระนพร, สำนักพิมพ์กสิริไทย 2505)

38. วัฒนธรรม คลิกท์สัน ลดดด., อ้างแล้ว, ใบก้าม่า

3) กถุ่นที่เชื่อว่า คนไทยมีถิ่นกำเนิด อยู่กรุงจักราชายทัวไปในบริเวณทางตอนใต้ของจีน และทางตอนเหนือของภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตลอดจนบริเวณรัฐอัสสัมของอินเดีย

ผู้เริ่มความเชื่อนี้คือ Archibal R. Colquhoun ซึ่งเป็นนักสำรวจชาวอังกฤษได้เดินทางสำรวจดินแดนตั้งแต่ทางภาคใต้ของจีน จากความตั้งไปยังเมืองมัณฑะเลย์ ในพม่า ผลจากการสำรวจของเขากลับเป็นหนังสือชื่อ Chryse ซึ่งเล่าเรื่องการเดินทางสำรวจดินแดนตั้งกล่าวของเข้า และได้เขียนรายงานไว้ว่าได้พบคนเชื้อชาติไทยในบริเวณแถบนี้โดยต่ออด งานชิ้นนี้ตีพิมพ์ที่อังกฤษเมื่อ พ.ศ.2428 และผู้เขียนได้รับรางวัล The Royal Geographical Society ต่ำมานั้นสือเล่มนี้ได้มีการแปลเป็นภาษาฝรั่งเศส และภาษาเยอรมัน³⁹

โดยสรุป ในบรรดาภกถุ่นนักวิชาการที่เชื่อว่า อดีตของแผ่นดินไทยอยู่กรุงจักราชายทัว ในบริเวณตอนใต้ของจีน และบริเวณทางเหนือของไทย ลาว พม่า เวียดนาม กัมพูชา และรัฐอัสสัมของอินเดียนั้น ต่างก็มีทรัศนะที่ต่างกันออกไปในรายละเอียด โดยเฉพาะปัญหา เกี่ยวกับ อาณาจักร น่านเจ้า งานของปลดล็อก มัสเปอร์โอล เฟรเซอร์กิโนต และจิตร ภูมิศักดิ์ เป็นงานที่ปฏิเสธอย่างสันเชิงว่า น่านเจ้ามิใช่อาณาจักรของคนไทย นักวิชาการกถุ่นนี้ เริ่มศึกษาค้นคว้าเรื่องราวของคนไทย โดยอาศัยหลักฐานหลายด้านด้วยกัน ทั้งทางด้านนิรุกติศาสตร์ มนุษยวิทยา หลักฐานทางประวัติศาสตร์ ตลอดจนหลักฐานทางโบราณคดี ซึ่งนับว่าเป็นก้าวใหม่ของ การศึกษาปัญหานี้ จากที่เคยทำมา ความเห็นของนักวิชาการกถุ่นนี้ได้รับการอ้างอิงทางวิชาการต่อๆ มา เช่น ในงานเขียนเรื่องประวัติสังคมไทยโบราณก่อนศตวรรษที่ 25 ของ ชข เรืองศิลป์ ซึ่งศึกษาค้นคว้าในระหว่างปี 2506–10 และเขียนขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2511 และได้รับรางวัลชมเชย เป็นกรณีพิเศษจากการประกวดวรรณกรรมไทยครั้งที่ 1 ของธนาคารกรุงเทพฯ เมื่อ พ.ศ.2313 แต่หนังสือนี้ได้มีการตีพิมพ์เผยแพร่หลายเมื่อ พ.ศ. 2523⁴⁰

4) กถุ่นที่เชื่อว่า ถิ่นเดิมของไทยอยู่บริเวณเนื้อที่ประเทศไทยปัจจุบัน

ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีใหม่ที่ได้รับการค้นคว้าจากบรรดานักวิชาการ และเผยแพร่หลายไม่นานมานี้ งานชิ้นแรกในกถุ่นนี้ คือ งานของ พอล เบเนดิกต์ (Paul Benedict) นักภาษาศาสตร์ และนักมนุษยวิทยาชาวอเมริกัน ซึ่งทำการค้นคว้าเรื่องราวเกี่ยวกับแผ่นดินไทยโดยอาศัยหลักฐานทางภาษาศาสตร์ และสันนิษฐานว่า คนที่อยู่แถบแหลมอินโดจีน ยื่อมมาจากบริเวณเดียว กัน และยอมรับว่า ภาษาไทย (Tai) เป็นภาษาที่ใหญ่ภาษาหนึ่ง ภาษาร่องชนชาติทางเอเชีย

39. Holt S. Hallet An Historical sketch of The Shans, (New York. Arno press Inc, 1970)

40. ชข เรืองศิลป์ อ้างแล้ว, บทที่ 2

และເອເຊີຍຕະວັນອອກເນື່ອງໄດ້ ອູ້ໃນຕະກຸລອອສຕຣີກ ຮ້ອອສໂຕຣນີເຊີຍນ ແລະສາມາດແຍກ
ສາກໄດ້ເປັນພວກໄທ ທວາ–ມລາຍຸ ຫີບຕ–ພນໍາ ສມມຕິຫຼານໃໝ່ ຂອງ ເບແດດີກທີ່ ນີ້ຈະລັບຄ້າງຄວາມ
ເຂົ້າທີ່ວ່າຄົນເຜົ່າໄທຢ ເປັນຫຼາຍຫຼາດຕະກຸລອອໂກດ ແຕ່ກຳລັນເປັນຫຼາຍຫຼາດຕະກຸລເດືອກກັນທວາ–
ມລາຍຸ

ສ່ານເກື່ອກັນຄົ່ນເດີມຂອງໄທຢ ເບແດດີກທີ່ ໄກທັກນວ່າ ນໍາຈະອູ້ໃນດິນແດນໄທຢປ່ອຈຸບັນ
ໃນຮາງປະມານ 4,000–3,500 ປີມາແລ້ວ ມີພວກຕະກຸລອອຍຸເບນມອພາຈາກອິນເດີຍເຂົ້າສູ່
ແລມອິນໂດຈິນ ໄດ້ພັກດັນໃຫ້ກັນໄທຢກະຈັດກະຈາຍໄປປາລາຍທາງ ຂຶ້ນໄປຖາງໄຕ້ຂອງຈິນປ່ອຈຸບັນ
ທ່ອມາຖຸກຈິນພັກດັນຈຶ່ງຄອບຮ່ວນລົດໄຕ້ ໄປອູ້ໃນເບຕອສສັນ ດານ ລາວ ໄທຢ ແລະຕັ້ງເກີ່ຍ ຈຶ່ງມີກຸ່ມ
ໜ້າທີ່ພຸດກາຍໄທຢກະຈັດກະຈາຍໄປທ່າໆ⁴¹

ນັກວິຊາການໃນກຸ່ມນີ້ ທີ່ເຊື້ອໃຫ້ເຫັນວ່າຄົນໄທຢອູ້ໃນດິນແດນປະເທດໄທຢປ່ອຈຸບັນ
ມັກເປັນນັກວິຊາກາທາງດ້ານໂບຮານຄີ ຮ້ອສານໃຈທາງດ້ານໂບຮານຄີ ເຊັ່ນ ດຣ.ຄວອຣີ່ ເວລສ໌ ທີ່
ໄກທຽກນວ່າ ກຸ່ມຄົນໄທຢ ມາຕັ້ງຫລັກຫຼານອູ້ແລ້ວຕາມຄຸ່ມແມ່ນ້າແມ່ກລອງ ແລະນົວເວັນຄຸ່ມແມ່ນ້າ
ເຈົ້າພະຍາຕັ້ງແຕ່ກວິສຕວຽນຍັ້ນ ຖ້າ ຖຽກນະເຫັນນີ້ມາການກະບົດພັບກະລົດກົງສະຫະທີ່ພົງຕົກ ຈ.
ຮາບນຸ່ງ ເວລສ໌ ແສດຄວາມເຫັນນີ້ໃນງານເຂົ້າມີວິທີ່ພົງຕົກ ພ.ສ.2479⁴² ແຕ່ທ່ອມາເຂົ້າກີ່ເປັນ
ຄວາມຄືດນີ້

ນັກວິຊາກາທີ່ມີຂໍ້ອເສີຍໃນກຸ່ມນີ້ກີ່ອ ນາຍແພທຍີ່ສຸດ ແສງວິເຊີຍ ແຫ່ງແພນກາຍວິກາຄ-
ຄາສຕຣີ ຄະະແພທຍຄາສຕຣີຄີຣີຮາພຍນາລ ໄດ້ໄກທ່າງເຫັນວ່າ ດິນແດນໄທຢ ປ່ອຈຸບັນເປັນທີ່ອູ້
ອາສີບຂອງໜຸ່ມໜຸ່ນທີ່ເປັນນຽມຮູ່ຂອງຄົນໄທຢປ່ອຈຸບັນມາຕັ້ງແຕ່ກ່ອນສັນປະວັດຕີຄາສຕຣີ ຊົ້ວ
ສັນນິ້ມຫຼານຂອງທ່ານອາສີບກາຮົກກະບົດພັບກະລົດກົງສະຫະທີ່ພົງຕົກ ພ.ສ.37 ໂກຮງ ທີ່
ຄະະສຳຮັງໄທຢ ເດັນມາຮັກ ໄດ້ຮ່ວມກັນໜຸ່ມຄົນໄດ້ນົວເວັນສອງສິ່ງແກ້ນອ້ອຍ ແລະແກວໄຫຍ່ ຈັງຫວັດ
ກາຍຸຈຸນບຸຮີ ໃນຮ່ວ່າງ ພ.ສ.2503–05 ຈາກກະບົດພັບກະລົດກົງສະຫະທີ່ພົງຕົກ ຖ້າໄສ່ງ⁴³ ຊົ້ວເສັນອື່ນ
ນາຍຊອດໍລີໄໝນົກເຫັນດ້ວຍ⁴⁴

ນອກຈາກນີ້ ຍັງມີງານຂອງ ດຣ.ຄາລຕັນ ເອສ ຄູນ (Carlton S. Coon) ຊົ້ວສິນຄັ້ນເວື່ອນ້ຳ
ແລະໄກທ່າງເຫັນວ່າ ຮະຫວ່າງ 1,530 ປຶກ່ອນ ກ.ສ. ນີ້ ມີຮ່ອງຮອຍພວກຄົນສັນຍໜີໃໝ່ໃນປະເທດ

41. Paul Benedict "Thai Kadai and Indonesian a new alignment in Southeast Asia" American Anthropologist, Vol. 44, New York, 1942

42. Guaritch Wales, Further excavation at Pong Tuk (Siam) "Indian" Art & Letters, 10, 1936, pp. 42-48

43. ສຸດ ແສງວິເຊີຍ "ຮາຍງານຂັ້ນຕົ້ນດີ່ງລັກຍະໂຄງກະບົດກົງສະຫະທີ່ພົງຕົກ ພ.ສ.2519" ສັນຄົມ-
ຄາສຕຣີປັກທັນ ຈົບປືເສຍ 3 (ມີ.ສ.2519) ນ້າ 34–35

44. Welheim G. Solheim "Thailand and Prehistory" Silpakorn 8, 1964 pp. 42-47

ไทย⁴⁵ และยังมีงานของศาสตราจารย์ ชน อยู่ดี ในเรื่อง “สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในประเทศไทย” ซึ่งตีพิมพ์เผยแพร่ในปี 2510 ก็สรุปได้ว่า จากหลักฐานทางโบราณคดีพบว่าในบริเวณเนื้อที่ประเทศไทยปัจจุบัน มีร่องรอยผู้คนอาศัยอยู่ตั้งแต่สมัยหินเก่า คือระหว่าง 500,000 ปี ถึง 10,000 ปี มาแล้ว เรื่อยมาจนกระทั่งสมัยหินกลาง หินใหม่ยุคโลหะ และเข้าสู่ประวัติศาสตร์ในยุคดังกล่าวเหล่านี้ ยังเห็นถึงความสืบเนื่องทางวัฒนธรรมที่มีมาจนถึงปัจจุบันด้วย⁴⁶

สรุปแล้ว ในกลุ่มที่เชื่อว่า บรรพบุรุษของคนไทยอยู่บริเวณที่เดียวกันในดินแดนประเทศไทยมาโดยตลอด ส่วนใหญ่อาศัยหลักฐานทางด้านโบราณคดี ที่แสดงให้เห็นถึงความต่อเนื่องทางวัฒนธรรมที่มีมานานจากสมัยหินจนจนสมัยประวัติศาสตร์ตลอดจนศึกษาเปรียบเทียบลักษณะโครงกระดูกที่ขาดพบริข้อสันนิษฐานของกลุ่มนี้ ยังคงต้องการศึกษาค้นคว้าอีกมากที่เดียว

5) กลุ่มที่เชื่อว่า ถ้าเดินทางของคนไทยอยู่บริเวณที่เดียวกันในอินโดนีเซีย และค่อยๆ อพยพเข้ามาสู่ดินแดนไทยปัจจุบัน

ทฤษฎีการเสนอขึ้น เมื่อประมาณปี พ.ศ.2506 ที่สยามสมาคม ผู้เสนอคือนายสมศักดิ์ สุวรรณสมบูรณ์ โดยอาศัยความรู้วิชาแพทยศาสตร์ทางด้านกลุ่มเลือด (Blood group) และจากการสุ่มตัวอย่างกลุ่มเลือดของคนไทยกับคนอินโดนีเซียปัจจุบัน จึงได้เสนอว่า เพราจะมีความคล้ายคลึงกันทางกลุ่มเลือดระหว่างคนไทยที่โรงพยาบาลศิริราชกับคนอินโดนีเซียจะน้อย คนไทยน่าจะมีถิ่นกำเนิดอยู่ที่หมู่เกาะ แล้วจากหมู่เกาะต่างๆ อพยพเข้ามาอยู่กลุ่มน้ำเจ้าพระยาบ้าง เดยเข้าไปถึงทางบริเวณแม่น้ำเจ้าพระยาและเจ้าพระยาน้ำ แล้วจากหมู่เกาะต่างๆ อพยพเข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯ

อย่างไรก็ตาม ทฤษฎีนี้ ก็ยังมีปัญหาอยู่มากที่เดียว โดยเฉพาะถ้าหากจะศึกษาถึงสภาพตามภูมิศาสตร์ หมู่เกาะซึ่งเป็นแหล่งอุดมสมบูรณ์อยู่แล้ว จึงไม่น่าจะมีเหตุผลใดๆ ที่ทำให้คนไทยต้องอพยพจากแหล่งอุดมสมบูรณ์อยู่แล้ว เข้ามาอยู่ในกลุ่มน้ำเจ้าพระยาและเจ้าพระยาน้ำ แล้วจากหมู่เกาะต่างๆ อพยพเข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯ

ทฤษฎีที่ได้รับการเชื่อถือมากที่สุด-อดีต-ปัจจุบัน อาจกล่าวได้ว่า นับตั้งแต่รัชกาลที่ 5 เป็นต้นมาจนกระทั่งถึงประมาณ พ.ศ.2500 มีอยู่ 2 ทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับในสังคมมากที่สุด คือ

- 1) กลุ่มที่เชื่อว่า ถ้าดำเนินด้วยของคนไทยอยู่ในบริเวณแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำเจ้าพระยาน้ำ แล้วจากหมู่เกาะต่างๆ อพยพเข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯ
- 2) กลุ่มที่เชื่อว่า ถ้าดำเนินด้วยของคนไทยอยู่บริเวณที่อีกเข้าอัลไตน์

45. Carleton, S. Coon, The Story of Man, (New York; Alford A Knoff) p. 166

46. ชน อยู่ดี, สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในประเทศไทย, พระนคร, กรมศิลปากร 2510)

ความน่าเชื่อของทฤษฎีใหม่

ทฤษฎีใหม่เกี่ยวกับอดีตของคนไทยก็คือทฤษฎีที่เชื่อกันว่า คนเฒ่าไทยอาศัยกระจัดกระจายในบริเวณกว้างตั้งแต่ตอนใต้ของจีน บริเวณมณฑลยูนนาน กวางตุ้ง กวางสี ตลอดจนมาถึงตอนเหนือของເອေເຊີຍຕະວັນອອກເນື່ອງໃຕ້ ตลอดจนรัฐอัสสัมของอินเดีย พื้นฐานความเชื่อของทฤษฎีนี้ พิจารณาจากหลักฐาน ทางด้านภาษาที่พบว่ากลุ่มคนบริเวณดังกล่าวพูดภาษาคล้ายคลึงกันมาก หลักฐานทางวัฒนธรรม ผู้คนบริเวณดังกล่าว มีวัฒนธรรมคล้ายคลึงกันมาก เช่น การทำเครื่องปืนดินเผา การรื้อข้ากเลียงตัวใหม่ การไว้ผมยาว การแต่งกาย บทละคร พิธีเกี่ยวกับผู้ตายเป็นต้น

นอกจากนี้ ยังอาจศึกษาด้วยการบุคคลน่องร่องรอยของชุมชนโบราณซึ่งได้พบมากเมืองเก่าแก่มากมายในบริเวณดังกล่าว เช่น เมืองแಡง เมืองเชียงราย เมืองเชียงใหม่ เป็นต้น จากหลักฐานที่สืบทอดให้เห็นความคล้ายคลึงกันในหลาย ๆ อย่าง จึงสันนิษฐานว่า พากน์อู่ในตระกูลภาษาเดียวกัน กือ ภาษาไทย-ไท แต่จากความคล้ายคลึงกันเหล่านี้ ก็ไม่ควรด่วนสรุปว่า พากน์อู่พูดภาษาจากแหล่งเดียวกัน คนพากน์อู่อาจมีการเดินทางไปมาหาสู่กัน และหากเปลี่ยนผสมพسانทางวัฒนธรรมกันอย่างค่อยเป็นค่อยไปมากกว่ามีการพยพแบบกองครัววน ทฤษฎีนี้ ก่อนข้างมีเหตุผลอู่ไม่ใช่น้อย และเป็นสิ่งที่ท้าทายต่อการศึกษาต่อไปในอนาคตด้วย ถ้าหากพิจารณาความน่าเชื่อถือของทฤษฎีนี้แล้ว จะเห็นได้ว่า มีอยู่มากที่เดียวโดยพิจารณาจาก:-

1) หลักฐานทางด้านโบราณคดี ได้ยืนยันว่า ดินแดนประเทศไทย มีผู้คนอาศัยมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมของผู้คนในແດນนี้มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องนับจากยุคหินเก่า ซึ่งมีอายุประมาณ 5 แสนถึงหนึ่งหมื่นสองพันปีมาแล้ว เรื่อยมาจนกระทั่งปัจจุบัน เช่นการใช้หินมือหewn การใช้กลองมะหรี่ทึก ทำให้เชื่อกันว่า มนุษย์ที่อยู่บริเวณແດນนี้ คงเป็นแผ่นธุรกิจเดียวกับคนไทยปัจจุบัน⁴⁷

2) จากการบุคคลน่องร่องรอยของชุมชน พบว่า มีชาติเมืองโบราณอยู่มากมายตั้งแต่ก่อนประวัติศาสตร์ทั่วไปตั้งแต่ทิศเหนือ จุดที่ศึกษาต้องของไทย เนพะที่อ้าเกอฝ่างจังหวัดเชียงใหม่ อันเป็นตอนต้นแม่น้ำกก เพียงอ้าเกอเดียวกับบร่องรอยกำแพงเมือง ป้อมปราการเด่าแก่จำนวนมาก เช่น เวียงฝาง เวียงห้อ เวียงແร ເວັງທາງ เวียงປາເປົາ เวียงປາຮັກ และ เวียงປາໂຍງ สำหรับจังหวัดเชียงราย อันเป็นปลายแม่น้ำกก ก็เป็นแหล่งใหญ่ของเมืองโบราณที่พบแล้ว เช่น เวียงໄຊบนราษฎร์ เวียงเด่นพะເຫຍາ เวียงປະກິມາ เมืองสุวรรณโภคด้ำ ฯລາ⁴⁸ ชาติเมืองเหล่านี้ ล้วน

47. สํานักงานคณะกรรมการวิจัยและพัฒนา ชิโน อยู่ดี อั่มแล้ว และ สุจ แสงวิเชียร, อัตต์, (พระนคร, พิมพ์ 2517)

48. จิตรา ภูมิศักดิ์ อั่มแล้ว, หน้า 112-113

เป็นหลักฐานยืนยัน ถึงร่องรอยการตั้งชุมชนในดินแดนประเทศไทย ในสมัยโบราณ (อย่างน้อย ก็ในช่วงก่อนมีอาณาจักรสุโขทัย)

3) จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ล้วนแต่ให้หลักฐานถึงเมืองต่าง ๆ ที่ตั้งมา ก่อนสุโขทัย เช่นหลักฐานทางฝ่ายจีน เช่น จดหมายเหตุราชวงศ์ซ้อง (พ.ศ.1503–1670) บันทึกเมื่อ พ.ศ.1504 ว่า ประเทศไทย หรือเสียงหลิน หรือ เสียงหลอ มีอาณาเขตอยู่ บริเวณเดียวกับประเทศไทย หรือในจดหมายเหตุราชวงศ์สุขราชวงศ์ถัง (1089–1061, 1061–1349) เรียกว่า เชียงไห้กีก⁴⁹

อันดินแดนประเทศไทยตลอดสายไปจนถึงแหลมลาญนั้น เป็นบริเวณที่มีชน หลายชาติ หลายเผ่าพันธุ์ เคยอยู่อาศัย มีการผสมปนเปamasana แล้ว และการผสมปนเป นี้เอง ทำให้นักวิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ที่กันครัวในเรื่องกลุ่มเลือด มีความเห็นว่า คนไทยใน เมืองไทย และพวกลาภุ พากฟลิปปินส์ และพวกลันโคนิเชีย เป็นต้น มีกลุ่มเลือดคล้ายกัน จึงตั้งสมมติฐานว่า คนไทยไม่ได้อพยพมาจากประเทศจีน แต่ว่ามีถิ่นฐานดั้งเดิมอยู่ในบริเวณ เอเชียอาคเนย์นั่นเอง⁵⁰

มีผู้ค้านว่า อาณาจักรน่านเจ้าไม่ได้เป็นของชนชาติไทย เป็นต้น ผู้เขียนขอรับว่า ปัจจุบันมีคนไทยกระจายเป็นผ่าต่าง ๆ ในดินแดนตอนใต้ของประเทศไทยจริง ผู้คนเหล่านี้ แต่เดิมอาจมีการโยกย้ายอพยพเข้ามายังดินแดนตอนเหนือของประเทศไทย เพราะเหตุว่า มีน้ำท่านน้ำยาเก่า ๆ ในลักษณะที่เป็นน้ำยาสกัดลึกลับที่เรียกว่า Myth เช่นตำนานเรื่อง ขุนบรม เรื่องท้าวรุ่ง หรือเรื่องแคนลอ หลวงเหลือให้เห็น⁵¹

ผู้เขียนมีความเห็นว่า การที่มีอิทธิพลของศิลปกรรมแบบขอม ในเมืองไทยนั้น แสดงได้เพียงว่า มีการติดต่อเกี่ยวข้องในทางวัฒนธรรม ระหว่างประชาชน ในเมืองไทยกับ ประชาชน ในดินแดนกัมพูชา เมื่อพิจารณาให้ดีจะเห็นได้ว่า ศิลปกรรมแบบขอมในเมืองไทย โดยเฉพาะในอุ่นแม่น้ำเจ้าพระยานั้นไม่ใช่ฝีมือของขอมเลย หากเป็นฝีมือของคนไทยในอุ่นแม่น้ำ เจ้าพระยาเลียนแบบขอม真 โดยเหตุนี้ บรรคนักประวัติศาสตร์ศิลปะจึงเรียกศิลปะแบบนี้ว่า ศิลปะแบบลพบุรี⁵²

อันหลักฐานในศิลปาริค ตำนานพงศาวดารนั้น ถ้าหากพิจารณาศึกษาให้ดีไม่มี ความลำเอียงในเรื่องเชื้อชาติ และทฤษฎีแห่งชัยชนะแล้ว จะเห็นได้ว่า ดินแดนประเทศไทย

49. มนัส วัฒนาคม, ทุรณภูมิอยู่ที่ไหน, (กรุงเทพฯ, สำนักพิมพ์การเกษตร, 2521) หน้า 61

50. ศรีศิกร วัฒนาคม, ข้อข้อแจ้งเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทย. สำนักพิมพ์เมืองโบราณ กรุงเทพฯ (2524) หน้า 6

51. เรื่องเตียงกัน, หน้า 18

52. เรื่องเตียงกัน, หน้า 18

ก็ดี ประเทศกัมพูชา ก็ดี ประเทศไทย ก็ดี ไม่มีการแบ่งเขตแดนกันอย่างเป็นประเทศไทย
ประเทศพม่า ประเทศมองโภ และประเทศเบนรุ ดังที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ ประชาชนในสมัยโบราณ
นั้นไม่มีความรู้สึกแบ่งกันเรื่องเชื้อชาติแต่เมื่อกาลังรู้สึกในเรื่องว่าตนเป็นชาวแก้วนั้นแก้วนั้น
แทน (แบบนครรัฐ) ผู้คนเหล่านี้ มีวัฒนธรรมคล้ายคลึงกัน คือได้รับอิทธิพลจากอินเดีย⁵³
เหมือนกันจึงเข้ากันได้ มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม และแต่งงานปนเปกัน

การเป็นคนไทยนั้น ไม่ใช่เรื่องของบ้านเกิด แต่เป็นเรื่องของเชื้อชาติ ดังเช่นอ้างว่า คนไทยในประเทศไทย
เป็นผู้สืบมาจากคนไทยที่อพยพมาจากดินแดนในประเทศจีน เพราะนอกจากพิธีสูงๆ ไม่ได้
แล้ว ยังทำให้เราลดลงเริบพุธที่อยู่ในดินแดนประเทศไทยมาแต่เดิม ซึ่งพวกฝรั่ง และนัก
ประวัติศาสตร์ที่ค่อยตามฟรั่งไปตั้งชื่อให้เขาว่า เป็นชาติมอญบ้างชาติอมบังชาติพม่าบ้าง ฯลฯ
ผู้เขียนเห็นว่า การศึกษาประวัติศาสตร์ไทยนั้น การเป็นเรื่อง ประวัติศาสตร์ของชาติบ้านเมือง
มากกว่า มากกว่าจะเป็นประวัติศาสตร์เชื้อชาติ การเน้นหนักในเรื่องประชาชนที่อยู่ในดินแดน
ประเทศไทยก่อน พากเหล่านี้ อาจจะประกอบด้วย ผู้พันธุ์ต่าง ๆ ที่สมปนเปกันอยู่ มีวัฒน-
ธรรมที่คล้ายคลึงกันและได้รับวัฒนธรรมจากอินเดียเหมือนกัน ประชาชนเหล่านี้ไม่มีความ
รู้สึกในเรื่องเชื้อชาติว่าตนเป็นคนไทย เป็นมอง หรือ เป็นเบนรุ ดังเช่นฝรั่งและนัก
ประวัติศาสตร์ท่านเรียก หากแยกกันอยู่เป็นแก้วน ๆ และเรียกตนเองว่าเป็นชาวแก้วนั้น
แก้วนี้ เช่นชาวกัมพูชา ชาวสุโขทัย ชาวอุษาฯ หรือคนในเขตโน้นเขตนี้ เป็นชาวเมืองหนึ่ง
ชาวเมืองใต้ หรือเรียกตามผู้พันธุ์ และความแตกต่างทางวัฒนธรรม

ในแคว้นหนึ่งหรือรัฐหนึ่ง อาจมีคนหลายเผ่าพันธุ์อยู่รวมกัน มีการเกี่ยวข้องกัน
แก้วนอื่น ๆ ในเรื่องวัฒนธรรมการแต่งงาน เพราะฉะนั้น กษัตริย์แคว้นหนึ่งอาจจะไปเป็น
กษัตริย์ปกครองอีกแคว้นหนึ่งได้ ความสัมพันธ์ เช่นนี้อาจมีทั้งการแลกเปลี่ยน หรือการอ้างสิทธิ์ใน
ราชสมบัติของบ้านเมืองหนึ่ง ซึ่งเป็นเหตุให้มีการรุบผู้กันหรือช่วยเหลือเป็นไมตรีต่อกันได้

อนึ่ง การรุบผู้กันแต่ละครั้ง ก็มักมีการคาดต้อนผู้คนจากเมืองหนึ่งแก้วนหนึ่ง
ไปยังอีกแห่งหนึ่งได้ บ้านเมืองแต่ละแห่งในดินแดนประเทศไทย หรือกัมพูชา หรือพม่า จึงมัก
ประกอบด้วย ประชาชนที่มีผู้พันธุ์ต่าง ๆ รวมกัน ซึ่งต้องมาปรับวัฒนธรรมของแก้วนนั้น
บ้านเมืองนั้น เลยกลายเป็นประชาชนของแก้วนนั้นไป

ยกตัวอย่างเช่น ภาคกลางของประเทศไทย ปัจจุบันถ้ามองกันจากเหตุการณ์โดย
หลักฐานทางประวัติศาสตร์แล้วจะเห็นว่ามีคนมอญจากประเทศไทย คนลาวจากประเทศไทย
ที่อพยพเข้ามาและถูกกดดันต้องเข้ามามากมาย คนเหล่านี้ได้สมปนเปกับประชาชนเดิม
และรับวัฒนธรรมของดินแดนที่ตนเข้ามาอยู่ ก็เลยกลายเป็นคนไทยไป

53. เรื่องเดียกัน, หน้า 8

ชาติไทยมีพัฒนาการมาอย่างไร เรายังเอื้อปัจจัยกำหนดการพัฒนาการของสังคม 3
ประการคือ

1. สภาพภูมิศาสตร์
2. จำนวนประชากร และ
3. วิธีผลิต

สภาพภูมิศาสตร์ ตั้งแต่ภาคเหนือของประเทศไทยปัจจุบัน ลงมาทางใต้ ประกอบด้วยที่ราบสูง และภูเขาสลับซับซ้อนเป็นอันมาก แต่ปรากฏว่าการอพยพของคนไทยได้ยึดด้านนี้เป็นหลัก แสดงว่าคนไทยชอบที่ราบลุ่มมากกว่าภูเขา อาชีพของคนไทยที่อยู่ในที่ราบลุ่มได้แก่การเพาะปลูก แสดงว่าคนไทยทำการเพาะปลูกมาแต่เดิม และการที่ชาติไทยตั้งถิ่นฐานเป็นหลักแหล่ง เป็นเครื่องยืนยันว่า คนไทยถนัดในด้านการเพาะปลูกมากกว่าการเลี้ยงสัตว์ อย่างชนชาติเรื่องต่างๆ Murdoch ทางวัฒนธรรมยังนี้ให้ถูกถ่ายทอดสืบเนื่องกันมาให้เราเห็นประจักษ์ในปัจจุบัน

จำนวนประชากร ชาติไทยเป็นชาติใหญ่ แต่คงกระজัดกระจายกันอยู่ตามเมืองต่างๆ จึงไม่สามารถต่อต้านผู้รุกรานได้ ต้องอพยพโดยร่นลงมา สังคมที่ประชากรมีมากจะพัฒนาได้รวดเร็วกว่าสังคมที่มีประชากรน้อย ชาติไทยโบราณน่าจะมีพัฒนาการทางสังคม ในระดับสูงแล้ว แต่การที่ต้องอพยพและแยกย้ายกันไปหลายสายทำให้พัฒนาการของสังคมเป็นไปอย่างเชื่องช้า

อย่างไรก็ตาม การที่คนไทยตั้งอาณาจักรต่างๆ ได้รวดเร็วนั้น สะท้อนให้เห็นว่า ชาติไทยได้มีพัฒนาการทางสังคมในระดับสูงมาแล้ว

ในเรื่องการผลิต คนไทยเราต้องใช้เทคนิคแบบเก่าในการเพาะปลูก และ เทคนิคการผลิตแบบนี้ให้ถูกถ่ายทอดลงมาเรื่อยๆ จนเป็น Murdoch ทางวัฒนธรรม คนไทยโบราณน่าจะมีความคิดแบบอนุรักษ์นิยม จึงพัฒนาเทคนิคการผลิตให้ชำนาญ เพราะแม้กระทั้งในปัจจุบัน ชาวนาส่วนมากยังใช้เทคนิคการผลิตแบบเก่าอยู่ อันนี้แสดงให้เห็นว่า คนไทยยึดมั่นในความคิดแบบไทยๆ ไม่ค่อยเปลี่ยนแปลง

พัฒนาการของสังคมไทยสะท้อนให้เราทราบ หลักความคิด กือหลักความเชื่อถือ หรือหลักปรัชญาของคนไทย หลักความเชื่อแบบไทยเกิดจากอิทธิพลหลายประการ เช่น

1. สิ่งแวดล้อมทางภูมิศาสตร์
2. Murdoch ทางวัฒนธรรม
3. อารยธรรมจีน
4. อารยธรรมอินเดีย

5. อารยธรรมของ

6. อารยธรรมของประเทศตะวันตก

สิ่งแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ เรายังเห็นได้ว่า คนที่อยู่ตามภูเขารือที่ร่านสูงมักมีความเชื่อแบบวิญญาณนิยม (Animism) คือเชื่อว่าภูผีปีศาจ และสิ่งที่เห็นอธิษฐานต่างๆ ตลอดจนเชื่อในคลัง ให้ไว้ใช่ศาสตร์ในการแก้ปัญหาชีวิตต่างๆ ชาวเขาไม่ก่อขอบเรื่อง ไม่ชอบรวมกลุ่มเป็นสังคมใหญ่ และระวังคนแปลกหน้า ตรงกันข้าม ชาวที่ร่านสูงกลับมีนิสัยตั้งหลักแหล่ง ชอบรวมกลุ่มเป็นสังคมใหญ่ และ มีนิสัยยื้นแข็งแจ่มใส ร่าเริง ยินดีต้อนรับคนแปลกหน้า คนไทยมีนิสัยแบบชาวที่ร่านสูง แต่มีความเชื่อส่วนหนึ่งแบบชาวเขา ทั้งนี้อาจเป็นความเชื่อเดิม ตั้งแต่อุบัติเดิม หรือได้รับอิทธิพลความเชื่อจากเจ้าถิ่น ในขณะที่อพยพลงมา และตั้งอาณาจักรใหม่

มรดกทางวัฒนธรรม ดังได้กล่าวแล้วว่า ความคิดของคนไทยส่วนหนึ่ง เป็นแบบอนุรักษ์นิยม (Conservative) ความคิดดั้งเดิมของคนไทย เช่น ความรักพากพ้อง, ความรับสูบ, ความรักเสรีภาพ และความคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต จึงได้ถูกถ่ายทอดมา และได้รับการร่างไว้ตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

อารยธรรมจีน เนื่องด้วยชนชาติไทยเคยอยู่ในดินแดนที่เป็นประเทศจีน และถูกกันแทรกแซงทางสังคม จนเกิดหั่นความกลมกลืนและการขัดแย้ง คือต่างยอมรับวัฒนธรรมของกันและกัน แต่ขัดแย้งกันในการประกอบอาชีพ และ ด้านอื่น ๆ จนไทยทันไม่ได้ ต้องอยู่ร่วมกับตามลำดับ ในสมัยต่อมาไทยกับจีนได้มีการติดต่อสัมพันธ์กัน และคนจีนได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในประเทศไทย จึงเกิดการผสมกลมกลืนกันมากยิ่งขึ้น

อารยธรรมอินเดีย ไทยได้รับอารยธรรมอินเดียในด้านความเชื่อโดยผ่านทางพระพุทธศาสนาและศาสนาพราหมณ์ พระพุทธศาสนาทั้งฝ่ายเถรวาท และ มหาيانได้แพร่เข้ามาตั้งแต่ในดินแดนสุวรรณภูมิ ก่อนหน้าที่ไทยจะอพยพลงมาแล้ว นอกจากนี้ ขณะที่ไทยตั้งอาณาจักร อุบัติทางตอนใต้ประเทศไทย ก็ยอมรับนับถือพระพุทธศาสนาอยู่แล้ว ดังนั้น คติทางพระพุทธศาสนาจึงผสมกลมกลืนกับวัฒนธรรมไทยดั้งเดิม แม้ในสมัยต่อมาไทยจะยอมรับเฉพาะพระพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท แต่คติมหายานแบบมนตรายาน ก็ยังแฝงอยู่ในวัฒนธรรมไทยไม่น้อย ส่วนคติแบบพราหมณ์ไทยได้รับอิทธิพลจากขอม ซึ่งเป็นเจ้าของถิ่นเดิม

อารยธรรมของ ไทยได้รับอารยธรรมของชนทางด้านภาษา การปกครองและพิธีกรรมต่างๆ โดยการผสมกลมกลืนวัฒนธรรมของกันและกัน ทั้งนี้ เพราะขอมมีอิทธิพลมากในสมัยนั้น

อารยธรรมของประเทศตะวันตก อารยธรรมสายนี้ได้แพร่เข้ามาสู่สุวรรณภูมิ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นต้นมา ไทยได้ยอมรับอารยธรรมตะวัน

ตอกเข้ามาผสมกลมกลืนวัฒนธรรมไทยในสมัยหลัง ๆ นั้น คนไทยได้ไปศึกษาในประเทศตะวันตก ในขณะเดียวกันชาติตะวันตกก็ได้เข้ามามีอิทธิพลในประเทศไทยยิ่งขึ้น การยอมรับความคิดแบบตะวันตกจึงมีมากขึ้นเป็นเงาตามตัว

อิทธิพลต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วข้างต้นมีส่วนสำคัญที่ผลักดันให้เกิดความคิดแบบไทย ซึ่งมีพัฒนาการมาตามลำดับ แต่สมัยโบราณงานถึงปัจจุบัน หลักความเชื่อแบบไทย หรือ ประชญาไทย จึงได้เกิดขึ้นจากการผสมกลมกลืนระหว่างความคิดของไทยแท้ ๆ กับความคิดของชนชาติอื่นที่ไทยยอมรับ เนื่องจากการผสมกลมกลืนดังกล่าว ประชญาไทยจึงไม่ยึดหลักแบบสุดโต่ง ก็อไม่ใช่จิตนิยมล้วน ๆ และไม่ใช่สารนิยมล้วน ๆ ไม่ใช่ขาวสุด ไม่ใช่เขียวสุด แต่จะอยู่ระหว่างกลาง กือ เป็นจิตนิยมผสมสารนิยม หรือเป็น ทวนนิยม และ ทฤตกรรมของคนไทยที่แสดงออกไม่ไว้ในด้านส่วนบุคคล ในด้านสังคม หรือในด้านการเมือง จะมีลักษณะกลาง ๆ ทั้งสิ้น อันนี้เป็นหลักการสำคัญที่ควรคำนึงถึงในการพัฒนาประชญาไทย ในอนาคต

“ทุวชาโน ปราภโว
ผู้รู้ช้า เป็นผู้เลื่อม”
พุทธพจน์